

Тема номера: Межі влади

РЕДАКЦІЯ VERBUM

4 ВЕРЕСНЯ 2019

Шановні читачі! Ще одна – уже 80-та – річниця початку Другої світової війни змушує нас замислитися про межі влади. Коли влада стає диктатурою, а її закони – несправедливими? Як нам, людям і християнам, реагувати на зло в суспільстві? Чи є спосіб не втратити ціннісних орієнтирів, коли довкола тебе, здається, ніхто не реагує на несправедливість? Про це ми розмірковуємо в новому випуску «Вербуму».

Джерело: Союзні військові перед вівтарем зруйнованої церкви, Франція, 1944

Номер розпочинається з тексту, присвяченого рухові опору з часів Другої світової війни. Річард Бек розповідає про «Білу троянду» – невелике об'єднання студентів Мюнхенського університету. Живучи у світі, підконтрольному нацистам, вони бачили в опорі єдиний спосіб зберегти людяність. Дії цих студентів – друк листівок чи малювання антинацистських графіті – можуть здаватися неспівмірними з ризиком, на який вони йшли. Проте річ була не тільки в тому, щоб висловити спротив, а й у тому, щоб жити спротивом: тільки так можна було не перетворитися на моральних і духовних зомбі.

Костянтин Москалець розповідає про досвід життя в тоталітарному суспільстві. У державі, де не передбачено місця для людей, сповнених бажання самостійно думати і творити. Система намагається контролювати кожен аспект людського життя. Але «якщо ти сам не дозволиш їм владарювати в себе в серці, якщо відмовишся ставати перед ними навколішки і співати їхніх пісень, уся ця орда нечистих духів та опанованих ними людей виявиться безсилою й рано чи пізно щезне, як дим».

Отець Віталій Храбатин придивляється до відносин між Церквою й державною владою, які виникли після Міланського едикту. «Навернення імператора Костянтина стало переламним для історії Церкви» – але чи було це, власне, навернення? «Імператор не шукав християнства, не переосмислював свого життя в світлі євангельських істин, тож його навернення було не метаноєю, переміною мислення, а лише зовнішнім переходом у нову віру. Тому в імперії нічого не змінилося. Однак змінилося щось у Церкві: вона мовчазно прийняла імператора, який не пройшов через навернення хрещення». І не всі наслідки цього вибору виявилися позитивні.

В останньому тексті випуску отець Ігор Гнус ОР пише про суд над Ісусом. Для нас, знайомих із Євангелієм, ця подія безумовно несправедна й несправедлива. Та якою вона була за єврейськими й римськими законами?